



**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 10.08.12.
nr. 3810 podpis. Borusewicz

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2012 r.

Nr TD-1k-0701-28/12

**Pan
Bogdan Borusewicz**

**Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 10.08.2012
nr. 4023 podpis. Pomiński

Odpowiadając na pismo z dnia 12 lipca 2012 r. Nr BPS/043-15-585/12, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Bogdana Pęka wspólnie z innymi senatorami podczas 15. Posiedzenia Senatu RP w dniu 6 lipca 2012 r., uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

1. W opinii Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, nie jest możliwa ocena, czy i w jakim stopniu wyrok Sądu Rejonowego w Płońsku w sprawie zachowania się kierującego pojazdem na przejściu dla pieszych wpłynie na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenie liczby zabitych na drogach. Należy wskazać, że uczestników ruchu drogowego obowiązują w pierwszym względzie przepisy *ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), stanowiące m.in., że uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność albo gdy ustawa tego wymaga - szczególną ostrożność, unikać wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spójność lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę (art. 3 ust. 1). Przepisy ww. ustawy mają charakter powszechnie obowiązujący, w przeciwieństwie do prawomocnych wyroków sądów, które zasadniczo (poza przypadkami określonymi w przepisach) są wiążące jedynie w sprawie, która jest przedmiotem postępowania, do którego odnosi się dany wyrok. Ministerstwo nie dysponuje informacjami co do okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, w której zapadł wyrok Sądu Rejonowego w Płońsku powoływany w oświadczeniu, wobec czego nie posiada możliwości oceny tej sprawy. W szczególności, resort nie posiada informacji, czy wyrok ten uległ uprawomocnieniu.

Niezależnie od powyższego, opiniowanie wyroków niezawisłych sądów i polemika w odniesieniu do tych wyroków nie należy do kompetencji Ministerstwa.

2. Zachowanie uczestników ruchu i zasady pierwszeństwa na oznakowanym przejściu dla pieszych zostały uregulowane w *ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym* oraz w *rozporządzeniu Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych* (Dz. U. Nr 170, poz. 1393, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 *ustawy Prawo o ruchu drogowym*, pieszy, przechodząc przez jezdnię lub torowisko, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność oraz z określonymi zastrzeżeniami, korzystać z przejścia dla pieszych. Pieszy znajdujący się na tym przejściu posiada pierwszeństwo przed pojazdem. Jednocześnie, na podstawie art. 26 ust. 1 przywołanej *ustawy*, kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu. Natomiast § 47 ww. *rozporządzenia z dnia 31 lipca 2002 r.* stanowi, iż kierujący pojazdem zbliżający się do miejsca oznaczonego znakiem D-6 „przejście dla pieszych”, D-6a „przejazd dla rowerzystów” albo D-6b „przejście dla pieszych i przejazd dla rowerzystów” jest obowiązany zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszych lub rowerzystów znajdujących się w tych miejscach lub na nie wchodzących lub wjeżdżających.

3. Zgodnie z art. 19 ust. 1 *ustawy Prawo o ruchu drogowym*, kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu. Ponadto, należy podkreślić, że wynikający z art. 26 ust. 1 przywołanej *ustawy* obowiązek zachowania przez kierującego pojazdem szczególnej ostrożności podczas zbliżania się do przejścia dla pieszych, oznacza m.in. konieczność zmniejszenia prędkości.
4. Zarówno bezpieczeństwo użytkowników drogi, jak i płynność ruchu drogowego przedstawiają istotne zagadnienia z punktu widzenia optymalnej organizacji ruchu. Jednocześnie wymaga podkreślenia, że w wielu przypadkach nie jest możliwe równoczesne zapewnienie bezpieczeństwa oraz płynności ruchu na danym odcinku drogi. Organ zarządzający ruchem stosuje wówczas rozwiązanie traktujące w sposób priorytetowy bezpieczeństwo użytkowników drogi, nawet jeżeli wiąże się to ze znacznym pogorszeniem płynności ruchu.
5. Należy wskazać, że z obowiązujących przepisów nie wynika zasada braku obowiązku dostosowania prędkości jazdy do widoczności świateł. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w okresie niedostatecznej widoczności pole widzenia kierującego pojazdem jest ograniczone, co wymaga od niego odpowiedniego zmniejszenia prędkości, tak aby został spełniony wymóg określony w art. 19 ust. 1 *ustawy Prawo o ruchu drogowym* (przedstawiony w odpowiedzi na trzecie pytanie).
6. Ze względu na brak informacji co do okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, nie jest możliwa ocena, czy i w jakim stopniu wyrok sądu, o którym mowa w oświadczeniu, mógłby wpływać na dotychczasową praktykę stosowania przepisów art. 13 *ustawy Prawo o ruchu drogowym*. Należy przy tym zaznaczyć, iż w polskim systemie prawnym wyroki sądów rejonowych nie stanowią źródeł powszechnie obowiązującego prawa.
7. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, przechodzenie przez przejście dla pieszych w warunkach dużego natężenia ruchu i ograniczonej widoczności jest możliwe, przy spełnieniu wymogów określonych w art. 3, art. 13 oraz art. 14 *ustawy Prawo o ruchu drogowym*. Przepisy te zobowiązują uczestników ruchu – zarówno kierujących pojazdami, jak i pieszych – do zachowania ostrożności albo, gdy wymaga tego *ustawa*, szczególnej ostrożności. Wskazują też na obowiązek zachowania szczególnej ostrożności przez pieszego przechodzącego przez jezdnię lub torowisko i zabraniają m.in. wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd – w tym również na przejściach dla pieszych, przebiegania przez jezdnię, czy też wchodzenia na jezdnię spoza pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi.
8. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać przejścia dla pieszych, zostały określone w przepisach *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie*

szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181, z późn. zm.). Wymogi w zakresie oznakowania pionowego przejść dla pieszych regulują przepisy pkt 5.2.6. załącznika nr 1, a w zakresie oznakowania poziomego – przepisy pkt 4.2.1. załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. Natomiast pkt 4.2.4. załącznika nr 3 do tego rozporządzenia określa zasady stosowania sygnałów ostrzegawczych nad przejściami dla pieszych oraz przed tymi przejściami. Jednocześnie uprzejmie informuję, że resort transportu, budownictwa i gospodarki morskiej nie posiada informacji o liczbie przejść dla pieszych, które spełniają powyższe warunki techniczne. Informacje takie posiadają zarządcy dróg oraz organy zarządzające ruchem na danych drogach (pozostających w ich właściwości).

9. Standardy w zakresie oznakowania przejść dla pieszych regulują wymienione wyżej przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. i nie mogą być one określone wyrokiem sądu. Organ zarządzający ruchem dokonuje wyboru rozwiązania w tym zakresie zastosowanego w organizacji ruchu, uwzględniając m.in. statystyki zdarzeń drogowych w danej lokalizacji (np. na przejściu dla pieszych). Koszty oznakowania przejścia dla pieszych wynikają przede wszystkim z wymienionych powyżej warunków technicznych jakie powinno spełniać takie przejście, z uwzględnieniem jego rozmiarów, lokalizacji i ewentualnego zastosowania urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Robert S. M. L.

Z upoważnienia
MINISTRA TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ

Maciej Jankowski
Podsekretarz Stanu